

Nykyisin Aalto-yliopiston professorina vaikuttava Sixten Korkman on kirjoittanut kirjan, joka pyrkii tarkastelemaan talouden (tai talouspolitiikan) maailmaa kattavasti, mutta samaan aikaan yleistajuisesti. Korkman käsittelee kirjassa laajaa joukkoa monimutkaisia asioita lähtien hyvän yhteiskunnan rakennuspalikoista ja päätyen vallitsevaan velkakriisiin. Välissä hän käsittelee muun muassa hyvinvointivaltiota, julkisen talouden kestävyyttä ja talouskasvua.

Tutkijan näkökulmasta useiden asioiden käsittely jää pintapuoliseksi ja mutkat vedetään säälimättä suoriksi. Se ei kuitenkaan haittaa, sillä näin tulee ollakin tämän tyyppisessä kirjassa. Korkmanin mukaan kirja on nimittäin kirjoitettu hänen varttuneimmalle lapsenlapselleen, joka on pian luki-oikäinen sekä "ikään katsomatta kaikille suomalaisille, jotka haluavat lisätä ymmärrystään talouden ja politiikan keskeisistä kysymyksistä". Tästä näkökulmasta katsoen kirja on varsin onnistunut intensiivikurssi taloustieteen ja -politiikan maailmaan.

1990- tai 2000-luvulla taloustiedettä opiskelleen mieleen palaa tätä kirjaa lukiessa muisto pääsykokeista. Silloin Jukka Pekkarisen ja Pekka Sutelan klassista "Kansantaloustiede" -oppikirjaa luettiin suurenuslasilla kannesta kanteen. Myös Korkmanin kirja on oppikirjamainen, mutta se eroaa Pekkarinen-Sutelasta varsinkin yhdessä tärkeässä suhteessa. Siinä missä Pekkarisen ja Sutelan oppikirja opettaa taloustieteen yleisiä lainalaisuuksia, Korkman keskittyy talouteen ennen kaikkea (talous) politiikan ja yhteiskunnan instituutioiden kautta. Lisäksi Korkmanin kirjan näkökulma on selkeästi

Sixten Korkman:

Talous ja utopia

Jyväskylä: Docendo, 2012, 278 s.

Mauri Kotamäki
Nuorempi tutkija
Palkansaajien tutkimuslaitos
mauri.kotamaki@labour.fi

makrotaloudellinen. Jopa niin makrotaloustieteellinen, että tekisi mieli huomauttaa, että myös moderni makrotaloustiede johtaa perustuloksensa mikrotaloustieteestä. Huomautus on kuitenkin turha, sillä tokihan Korkman tämän tietää. Sanoma on pelkistetty juuri siitä syystä, että kirja pysyisi yleisajajaisena ja riittävän selkeänä.

Korkman linkittää politiikan ja talouden läheisesti yhteen. Hän alleviivaa sitä, että politiikan suunnitteluhorisontti on muutaman vuoden pituinen, kun taas tavallinen kansa ottaa päätöksissään huomioon koko elinkaaren. Kirja perehdyttää lukijan osuvasti politiikan ajatusmaailmaan lainaamalla euroryhmän puheenjohtajaa, luxemburgilaista Jean-Claude Junckeria: "Tiedämme mitä pitäisi tehdä, mutta emme tiedä, miten tulisimme uudelleen valituksi, jos teemme sen." Poliitikkojen taipumus korostaa omien lyhytjänteisten finanssipoliittisten toimiensa vaikutusta talouskasvuun on yksi syy, miksi julkisen talouden kestävyys on vaarassa. Myös suhdannepolitiikan epäsymmetria – nousu- ja laskeutuksen politiikat eivät ole toistensa vastakohtia – ja etujärjestöjen lobbaus

mainitaan kirjassa syiksi julkisen sektorin paisumiseen.

Rivien välistä voi lukea, että hyvinvointivaltio on lähellä Korkmanin sydäntä. Hyvinvointivaltio onkin kirjan yksi pääteemoista, ja se seuraa lukijaa kirjan alusta loppuun saakka. Erityisesti hyvinvointivaltion tavoitteita ja ongelmia käsittelevä luku on todella miellyttävää lukemista.

Hyvinvointivaltio ei ole itseisarvo, ja sitä on jatkuvasti pyrittävä kehittämään entistä paremmaksi. Kaiken kaikkiaan Korkman käsittelee hyvinvointivaltiota puolueettomasti, tuoden esiin sekä hyvät että huonot puolet. Hyvinvointivaltio tuo turvaa ja tasa-arvoa kansalaisilleen, mutta samalla on huomioitava riski hyvinvointitappioista liian korkean veroasteen ja passivoivan sosiaaliturvan muodossa.

Talouskasvu Korkman käsittelee lyhyesti, mutta raikkaalla tavalla. Perinteisen ammattikielen lisäksi Korkmanin teesit talouskasvun suhteen voi karrikoidusti kiteyttää kolmeen virkkeeseen; olennaista ei ole talouskasvun nopeus vaan sen sisältö, kasvulla ei ole rajoja ja sen maksimointi ei ole taloustieteen

suosittelema politiikkaohje. Suurimmalle osalle taloustieteilijöistä edellä mainitut virkkeet ovat itsestäänselvyksiä, mutta etenkin taloustieteen ulkopuolelta taloustiedettä aktiivisesti kritisoivat henkilöt eivät aina tunnu ymmärtävän tätä sanomaa.

Perustellusti voidaan kysyä, tuoko "Talous ja utopia" lisäarvoa olemassa olevaan laadukkaaseen vaikkakin niukan suomalaisen taloustieteen peruskirjallisuuteen. Vastaus on selkeä kyllä.

Korkmanin kirja ei mullista maailmaa eikä sinänsä esitä uusia keinoja talouspoliittisten haasteiden voittamiseen. Se ei maalaa taivaanrantaan kuvaa paratiisista ja kerro vaikeaselkoisesti kuinka sinne pääsisi. Onneksi, näitä kirjojahan on etenkin rahoitus- ja velkakriisin yhteydessä kirjoitettu enemmän kuin tarpeeksi. Korkman ottaa päivastaisen lähestymistavan. Läpi kirjan hän tunnistaa poliittisen todellisuuden ja pysyy sen puitteissa. Kirja on ennen kaikkea todellisuudenmukainen, realistinen. "Talous ja utopia" on kirja, jonka sisällön jokaisen talouden tai politiikan saralla toimivan pitäisi tuntea. ■